LAIKAS

Nr. 327
XVI M.

"EL TIEMPO"
Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 689.755

CORREO ARGENTINO CASA CENTRAL
Franqueo Pagado
Concesión Nº 4289
Tarifa Reducida
Concesión Nº 4015

PERIODICO QUINCENAL LITUANO. — 15 DE OCTUBRE DE 1963

NAUJOJI ARGENTINOS VYRIAUSYBE

Spalio 12 dieną Argentinai liks istorine data, kurioje nauja valdžia perėmė valstybės vairą į savo rankas.

Argentinos respublikos prezidentas **Dr. Arturo Humberto Illia** iškilmingame akte perėmė valstybės vairą, prisaikdindamas aštuonis ministerius ir pasakydamas savo programinę kalbą, kurioje išreiškė, kad Argentinoje daug dalykų reikia įgyvendinti: visų pirma Konstitucija, kuri sudaryta didžių vyrų turi būti įgyvendinta, toliau socialinis teisingumas kaip pagrindinė sąlyga, atsakomingumo supratimas, darbo tinkamas paskirstymas, finansų stabilizavimas ir kita. Šios reformos pareikalaus daug energijos ir laiko.

NAUJI MINISTERIAI

Naujon Argentinos valdžion įeina šie ministeriai:

Dr. Juan S. Palmero — Vidaus Reikalų ministeris, **Dr. Miguel A. Zavala Ortiz** — Užsienio Reikalų ir Kulto ministeris, **Dr. Eugenio Blanco** — Finansų ministeris, **Dr. Carlos Alconada Aramburu** — Teisingumo ministeris, **Dr. Leopoldo Suarez** — Krašto Apsaugos ministeris, **Inž. Miguel Angel Ferranda** — Viešų Darbų ministeris, **Dr. Fernando Sola** — Socialinės Apdraudos ir Darbo ministeris, **Dr. Arturo Oñativia** — Sveikatingumo ir Socialinės Pagelbos ministeris.

Be to yra paskirti nauji sekretoriai:

Žemės ūkio reikalams — **Inž. agr. Walter F. Kugler**, Kelių reikalams — **Dr. Antonio Poges Larrayo** ir Susiekimo reikalų subsecretorius — **inž. Pedro Gervasio Fleitas**, Energijos ir kuro reikalams — sekretorius **Dr. Ant. Pazzio**, Prekybos reikalams sekretorius — **Dr. Alf. J. Concepcion**, Oro Susisiekimo sekretorius — **M. R. Cairo.**

Dr. Arturo Illia
Respublikos Prezidentas

ARGENTINOS LIETUVIŲ BEND-NĖS SVEIKINIMAS

Argentinos Lietuvių Bendruomenė visų lietuvių Argentinoje vardu pasiuntė naujam Argentinos prez. Dr. Illia sekančio turinio sveikinimą:

"Argentinos Liet. Bendruomenė nuoširdžiai sveikina naujai išrinktą Prizidentą, linkėdama Dievo palaimos asmeniškame gyvenime, vadovaujant Vyriausybei ir visam kraštui".

KARDINOLO CAGGIANO KALBA

Argentinos Primas, Kard. Caggiano, sekmadienį (spalio 13) katedroje laikydamas padėkos Mišias savo kalboje perdavė Šv. Tėvo Pauliaus VI nuoširdžius sveikinimus ir linkėjimus pabrėždamas, kad šiandien visa Lotynų Amerika žvalgia į Argentiną ir laukia stiprios pagalbos.

Tačiau kad Argentina galėtų stovėti vadovaujančioje vietoje, reikalingas yra atsinaujinimas iš pagrindų, kuriam pradžią gali duoti nauja vyriausybė eidama prie problemų išsprendimų iš pagrindų. Tokiu būdu Argentina būtu naujos vilties užžiebimas visai Pietų Amerikai. Argentinos žėmė yra Dievo apdovanota dideliais turtais, todėl reikalinga juos panaudoti visų gėriui.

Carlos Perette
Vicepresidentas

Kardinolas užbaigė savo kalbą šiais žodžiais:

"Linkin iš visos širdies, kad Dievas laimintų jus ir lydėtų kilniame darbe, kurį šiandien perimate dėl mūsų tautos bendro gerio ir garbės".

NERAMUMAI PIETŲ AZIJOJE

Pietų Vietnamo Vyriausybės Sunkumai.

Pietų Vietnamą valdo prezidentas Diem ir jo šeima. Jie yra katalikai ir to užtenka, kad jiems baslius į ratus kiša komunistai, budistai, taip pat ir amerikiečiai, kurie pinigais ir žmonėmis remia Pietų Vietnamo kovas prieš komunistinius partizanus.

Kyla klausimas, dėlko budistai, ypač jų vienuoliai kelia maištą prieš Diem vyriausybę? Amerikiečiai iš kitos pusės spaudžia Diem daryti tokias reformas, kad būtų patenkinti ir budistai.

Padėtis paaiškės, kai mesime žvilgsnį į prezidento Diem asmenį. Prez. Diem yra buvusių karalių patarėjo sūnus ir katalikas. Kai 1954 m. Vietnamas buvo padalintas į šiaurinę - komunistinę dalį ir pietinę - nacionalistinę, Diem tapo Pietų Vietnamo prezidentu. 1955 m. jis privertė karalių Bao Dai atsisakyti nuo valdžios ir pats tapo prezidentu.

Daugeli priekaištų prez. Diem susilaukia dėl savo brolienės — ponios Nhu. Prez. Diem yra 62 metų viengungis, o per oficialius priėmimus jo brolienė eina šeimininkės pareigas, o jos vyras eina policijos saugumo viršininko pareigas. Tos pareigos visada užtraukia priešų.

Svarbiausia, kad Diem brolienės įtaka politikoje yra gana didelė. Ponia Nhu nors buvo išauklėta budiškai, bet perėjo į katalikų tikėjimą. Jos laikysena religijoje yra daugiau puritoniška, tai yra griešta, pavyzdžiui yra išleistas įstatymas, kad visame Pietų Vietname draudžiama šokti, nedarant išimties net tenai gyvenantiems amerikiečiams.

Ponia Nhu turi suorganizavusi 100.000 jaunų merginių armiją, kurios mokomos šaudyti. Jos duktė toje armijoje turi majoro laipsnį, nes puikiai šaudo. Ponia Nhu yra gana agresyvi, ji kišasi į parlamento santvarką, ir nori, kad pusė parlamento narių būtų moterys. Ji dažnai kalba vyriausybės vardu ir kritikuoja priešingai nusistačiusius. Ji yra nemažai kaltinimų paskelbusi, net amerikiečių adresu.

Amerikiečiai prašė, kad prez. Diem iš politikos pašalintų savo brolienę Nhu ir jos vyrą iš pareigų. Bet prez. Diem nekreipė į tai dėmesio. Tuomet amerikiečių diplomatai pakeitė "taktiką" ir pradėjo su ponia Nhu "susidraugaiti", kviesti į oficialias vaišes.

Taigi prez. Diem ir jo brolienė ponia Nhu yra svarbiausios dvi Pietų Vietnamo valdžios figuros. Kurio įtaka didesnė: prezidento, ar jo brolienės sunku pasakyti. Be to valdyme dalyvauja dar du prezidento broliai, tai Ngo Dinh Nhu, ponios Nhu vyras, kaip prezidento patarėjas ir slaptos policijos vairuotuojas ir Ngo Dinh Can — centrinės Pietų Vietnamo dalies gubernatorius. Trečias prezidento brolis yra Vietnamo ambasadorius Anglijoje, o ketvirtas brolis Ngo Dinh Thuco yra arkivyskupas ir svarbiausias katalikybės vadas Pietų Vitname.

Šiaip daugumas ministerių yra budistai. Labiausiai Diem papiktino budistus, kad buvo uždraudęs budistams per jų religines šventes iškelti savo religines vėliavas. Bet potvarkis lietė ir katalikus. Šiuo atžvilgiu prez. Diem nusileido amerikiečių spaudžiamas. Prez. Diem ir jos brolienės politikos kryptis nėra religinė, bet yra daugiau tautinė. Vietname, kuriame yra apie 14 milijonų gyventojų, tiktai 1,5 mil. yra katalikų, ir pusė jų yra pabėgėliai iš Š. Vietnamo. Kuo ši opozicija baigsis, priklausys nuo to, ar prezidentas mokės išlaviruoti tarp budistų.

J. Gobis.

TRUMPOS ŽINIOS

• **Amerikoje,** kvepalų per metus pagamina už 183 milijonus dolerių. Tai dvigubai daugiau negu prieš 10 metų. Šimet bus pagaminta už 200 milijonų dolerių.

• **Italija. Roma,** Ispanų studentai Romoje, smarkiai protestavo prieš Franko valdžią, kurie susirinkę prieš Ispanijos konsulatą, pasirodė su šūkiais ir keisksmais, apmėtidami akmenimis, dažais ir kitokiais būdais konsulato namą, tuomi norėdami parodyti nepasintenkinimą. Italų policija norėdama juos išsklaidyti turėjo smarkius susirėmimus, kur buvo keletas užmuštų ir sužeistų.

• **Austrija, Linzo mieste,** nežinomi vagys pavogė 20 milijonų dol. vertės paveikslo rėmus. Tie rėmai buvo dovanoti Napoleono I kunigaikščiui de Reichstadt. Rėmai apdengti grynu auksu ir turėjo labai svarbų įrašą. Paskutiniu laiku tie rėmai priklausė Anton Wagnleitneriui.

• **Buenos Aires,** š. m. spalio 10 d. Skerdykloje "Anglo" įvyko smarkus sprogimas. Sprogus amonijako tankui žuvo 5 asmenis ir 13 smarkiai sužeisti.

• **Vokietija, Bonn,** kancleris Adenauer lydimas L. Echard, atvyko į patarimų salę, kur jis valdžios atstovams padarė prieš paskutinį patarimą. N-700. Šiame susirinkime buvo svarstoma ekonominis reikalas tarp Vakarų ir Sovietų Rusijos. Pasibaigus posėdžiui Adenaueris pareiškė: "kad pasaulis būtų pasiruošęs naujai gadynei, jei Vakarai mokės išnaudoti ekonomines ir politines Rusijos kliutis. Ir dar pridėjo: "kad rusai turi kariauti prieš tris frontus, pirmiausia apsiglinkluoti prieš Vakarus, antrą prieš komunistinę Kiniją, o trečią pakelti savo krašte gyvenimo lygį". Išeinant iš pasitarimų salės buvo apstotas fotografų, televizijos aparatų, kurie norėjo užfiksuoti Adenauerio atsisveikinimą su visais valdžios atstovais ir perdavimą naujam kancleriui **Ludwig Erhard.**

• **JAV prezidentas J. Kennedy,** pasirašė sutartį, kad JAV parduos javus Sovietų Rusijai, už 250 milijonu dolerių aukso vertės. Įdomu, kad Rusija tokia turtinga, vistiek perka javus iš Amerikos ir kitų kraštų? Ar tik nėra rusų tam tikras ekonominis planas karo reikalams?

• **Miami,** š. m. rugsėjo mėn. 10 d. įvyko **Legionierių suvažiavimas.** Amerikos Legiono vadas James E. Powers, atidarydamas legionierių suvažiavimą, ragino 2 milijonus 700 tūkstančius karinių veteranų pasišvęsti kovai prieš komunizmą.

• **Paryžius,** prancūzai, savo greituosius kariškus lėktuvus pakrovė su atominėmis bombomis. Kuriam tikslui? Kai visas pasaulis kalba apie nusiginklavimą!

• **Vatikanas,** spalio mėn. 9 d. savo residencijoje netikėtai mirė **Vyskp. Leo Richard Smith,** taip pat dalyvavęs Bažnyčios visuotiniame suvažiavime. Vyskp. gimė 1950 m. liepos mėn. 31 d. Attica, Buffalo, JAV. Kunigo šventinimus gavo 1929 m. o vyskupo 1952 m.

ČEKOSLOVAKIJOJE NEAPDIRBAMI DIDELI ŽEMĖS PLOTAI

(E) — Čekoslovakijos pasieny, kur gyveno Sudetų vokiečiai, dideli derlingos žemės plotai lieka neapsėti, nes jie neturi savininkų. Apie tai informuoja Čekų profesinės sąjungos laikraštis "Prace". Tuo susirūpino Čekoslovakijos kompartija ir pasiuintė į Sudetų kraštą būrį partijos patikėtinių padėčiai ištirti.

PROTESTAS PRIEŠ DOVANAS

(E) — Kirovo kolchozo darbininkai atsisakė priimti "žmonijos demoralizatorių Vak. vokiečių" jiems pasiųstus siuntinius. Maskvos radijo pranešimu, darbininkai, tarp jų ir vokiečiai, pareiškę, kad dovanų atsiųsti siuntiniai reiškia "sovietų dirbančios liaudies įžeidimą. Darbininkai ypač aštriai puolę Evangelikų Pagalbos organizaciją, paketų siuntėją. Juose buvę nudėvėti drabužiai ir kitoks "šlamštas", taip pat rasta laiškų, kuriuose darbininkai kviečiami atvykti V. Vokietijon . . .

LENKIJOJE PAKELTOS KAINOS MAISTO PRODUKTAMS

(E) — Nuo rugsėjo 15 Lenkijos vyrausybė smarkiai pakėlė kainas visai eilei maisto produktų. Pieno produktai, vynas, degtinė nuo šiol bus brangesni 8 - 20 %. Kartų numuštas pieno riebumas nuo 2,5 % iki 2 %. Sviesto kaina palikta ta pati. Kad ūkininkai gamintų daugiau pieno ir mėsos produktų, jiems padidina valstybės paramą. Lenkijos spauda skelbia, jog kainos pakeltos ryšium su blogu darliumi.

Mažiau lenkų ekskursijų į Vieną

(E) — Vienoje pastebėta, kad šiais metais jau žymiai mažiau lenkų ekskursijų atvyksta į Austriją ar pro Vieną vyksta toliau į Italiją. Vasarą į Italiją pro Austriją buvo išvykusios keturios kasyklų darbininkų ekskutsijos. Jiems leista dalyvauti ekskursijose dėl buvusios sunkių žiemos metu vykdytų darbų sekmadieniais.

Lietuvių Susivienijimas Argentinoje, talkininkaujant kitoms lietuviškoms Organizacijoms iš Buenos Aires ir Berisso, š. m. lapkričio mėn. 3 dieną ruošia:

PARKE PEREYRA — PIKNIKĄ

Kviečiame praleisti smagiai ir linksmai laiką kartu bendradarbiaujant. Kelionės bilietus prašome užsisakyti Susivienijimo draugijoje ir pas organizatorius.

Okupuotoje LIETUVOJE

RUSŲ JAUNIMAS PLĖŠIKAUJA

• (E) — Rugpiūčio mėn. Lietuvoje išleistas trečiasis kalbininkų darbų rinkinio "Kalbotyra" tomas. Šalia kitų darbų paskelbta: apie kaikuriuos lietuvių kalbos veiksmažodžius, žemaičių tarmių susiformavimą, nagrinėjama rusų kalbos tarmė Zarasų rajone ir kt.

• (E) — Rytų Vokietijoje, Baltijos kurorte Gral - Mueritz įvykusioje šeštoje Pabaltijo šokių jaunimo stovykloje dalyvavo ir grupė pavergtos Lietuvos jaunuolių.

• (E) "Tiesa" 192 nr. toliau spausdino plačiomis masėms skirtų dainų gaidas ir žodžius. Paskelbta daina "Bus rytas, diena...", muzika Rimv. Žigaičio ir Vacio Reimerio žodžiai. Dainos ketvirtasis posmas skamba: "O krašte gimtasis ir brangus, / Keliai ir darbai nematyti, / Tebus nuostabus rytojaus žmogus, /Su mūsų širdies dalelytė". 204 nr. vėl atspausdintos gaidos dainai "Per amžius teka Minija" su Justo Paleckio žodžiais ir Jurgio Gaižausko muzika.

• (E) — "Komj. Tiesa" (160 nr. rugp. 16) su nerimu aprašė paauglių kriminalinio pobūdžio išdaigas Vilniuje. Trys tų paauglių, kurių vyriausiam 15 m. amž. — A. Radčenka, B. Chaniutkinas ir G. Romancevas įsilaužę į maisto parduotuvę ir kelis kartus vogė svaigalus, kol juos pagaliau sučiupo. Chaniutkino bute jie rengdavo išgertuves ir .. jose dalyvaudavo ir šio tėvas. Tokių atsitikimų Vilniuje esą nereta.

Kitas atvejis: paaugliai broliai Sopčikas ir Anfrejevas vidurdienį nuavė savo vienmečiui batus, kojines ir atėmė pinigus. Pasirodė, kad Sopčiko motina gyvenusi palaidai, o sūnūs, palikti be priežiūros metė mokyklą. Paauglių išdykavimams sudrausti daug dėmesio skiriąs namų valdybos tėvų komitetas, tačiau jau šaukiamasi ir milicijos ir pačios visuomenės pagalbos. Ne bereikalo apie tai laikraščiui parašė milicijos sk. įgaliotinis I. Vasiljevas.

• Rugpiūčio pradžioje Palangoje atidarytas gintaro muziejus; išstatyta daugiau kaip tūkstantis gintarinių papuošalų. Muzėjuje esą nemaža gintarinių iškasenų kelių tūkstančių metų senumo. Visoje S. S-goje panašūs muzėjai dar yra Maskvoje ir Leningrade.

• Šį sezoną filharmonija numato surengti 70 koncertų; greta žinomųjų dirigentų, kaip B. Dvariono, A. Klenickio, diriguos ir jaunimas: jau užkariavusi klausytojų dėmesį M. Dvarionaitė, Leningrado konservatorijos studentai I. Aleksa, J. Domarkas ir kt.

KOLCHOZO ŽMONIŲ NUOTAIKOS

Viską apsprendžia planavimai — Kai krautuvėse trūksta prekių ir gyvuliai sunadojami konservams.

(Iš pasikalbėjimo su iš Lietuvos atvykusiais)

(Elta) — Neseniai iš Lietuvos atvykę į Vakarus ELTOS atstovo buvo paklausti apie kolchozininkų padėtį. Į klausimą, kokie buvo kolchozininkų atlyginimai jiems išvykstant iš Lietuvos (1962 m.) jie atsakė:

— Kolchozininko atlyginimas priklauso nuo kolchozo likučių kiekio, po to kai duoklė valdžiai jau atiduoda. Kolchozas, kur man teko gyventi, vidutiniškai mokėjo už darbadienį 9 kapeikas ir kiek mažiau negu pusę kg grūdų.. Kiti kolchozininkai už darbadienį gaudavo vos 4 kapeikas ir tik ketvirtadalį kg grūdų. Visų **kolchozininkų gyvenimo pagrindas yra jų sklypeliai.** Tie, kurių sklypelis yra derlingas, gyvena gerai, o kurių yra blogos žemės — skursta.

— Kokia pagrindinė kolchozininkų skurdo priežastis?

— Mūsų nuomone, tai — planai. Pavasarį, javams dar tebesant nepasėtiems, jau yra smulkiai apskaičiuota, koks bus (ar tikriau — kaks turi būti) derlius. Kai ateina ruduo, duoklė yra nustatoma **grynai pagal planus,** visiškai neatsišvelgiant į gamtines sąlygas ar kurias kitas aplinkybes. Mums neteko girdėti, kad kuris nors kolchozas mūsų apylinkėje būtų sugebėjęs pagaminti ar patiekti užplanuotą kiekį ūkio gėrybių. Rudenį, dirvoms būnant ištižusioms nuo rudens lietų ar sniego, siekiant būtinai įvykdyti planą grūdai visvien būdavo supilami dirvon (antraip, būtų laikoma sabotažu) ir, žinoma, iš tokio pasėlio niekas neišedavo. Visiems buvo aišku, kad tai beprasmis grūdų eikvojimas, tačiau juk planas reikia įvykdyti... Ne tik kolchozininkų atlyginimas yra skurdus, bet ir bendras vietos miestų ar miestelių aprūpinimas priklauso nuo nedateklių, kuriuos juk apsprendžia grynas užplanavimas. Mūsų rajono kepyklose, kur visi pirkdavome duoną, labai dažnai jos nebūdavo ir visuomet tekdavo stovėti vidutiniškai apie tris valandas eilėje iki gauni duonos kepalą. Būdavo, keturias valandas išstovėjęs grįžti namo tuščiomis, nes kepykla pritrūkdavo duonos. Miltai būdavo retenybė kepyklose. Gegužės pirmąją ar spalio revoliucinės šventės dienomis žmonės gaudavo po 1 kg miltų. Rinkimų proga būdavo dalinamos baltų miltų bandelės ir po stikliuką degtinės. Šiaip jau **kasdienybė būdavo itin kasdieniška** — balvės, bulvės ir namie pasigamintas maistas. Kartais pritrūkdavo įvairių prekių. Dažnai nebūdavo cukraus. Kartą 3 mėnesius nebuvo rūkalų. O rūkomo popieriaus beveik niekada nebūdavo.

— O kaip sovietiniai planavimai atsiliepdavo į jūsų kolchozo gyvulius, jų skaičių?

— Čia buvo įvairių sunkumų. Kaip pvz. kolchozas turėdavo priauginti užplanuotą skaičių gyvulių, tai labai dažnai —ir be kokio plano— tam tikras skaičius gyvulių nugaišdavo. Rudenį kolchozas visvien turėjo turėti užplanuotą skaičių, tad kolchozo vadovybė, kur įmanoma, pirkdavosi gyvulius (kad ir nesususius), tik kad turėti "reikiamą" skaičių. Pirkimui panaudoti pinigai buvo imami iš kolchozininkams apmokėti išteklių. Tad suprantama, kad kolchozininkų atlyginimas būdavo taip neišpasakytai menkas. Būta metų, kad ir jokio atlyginimo nebuvo.

Beje, dėl stimpančių gyvulių... Konservų įmonės darbininkai pasakojo ir tai visa tikra, kad tie **gyvuliai būdavo "sunaudojami" konservams.**

— Ar tik kolchozininkai būdavo kalti dėl planų neįvykdymo?

— Taip, vis kaltina kolchozininkus. Juk niekas neina dirbti nebūdamas varomas, o vadinamieji brigadininkai tai ne kas kita kaip varovai darbams. Varomas žmogus sunkiau spėja laiku atlikti darbą. Labai dažnai vasariniai javai būdavo sėjami per vėlai ir rudenį jie nespėja pribręsti. Šienas dažnai supūsta, bulvės būna užsningamos. Taigi, ne vien dėl gamtinių nelaimių, bet ir dėl pačių darbų blogo sutvarkymo tie planai nebuvo įvykdomi.

— O kokie kolchozo pareigūną atlyginimai?

— Brigadininkas anksčiau gaudavo 60 darbadienį atlyginimą per mėnesį, tačiau pasirodžius, kad jis negali verstis, dabar jam mokama nuolatinė 40 rb. alga per mėn. Tiek pat gauna kolchozo sanitarės ir melžėjos ir tai laikoma geru atlyginimu. Agronomas gauna 60 rb., o kolchozo vedėjas — 200 rb. Mokytojų algos įvairuoja — priklauso nuo patyrimo, patikimumo ir nuo mokinių skaičiaus. Būdinga, kad patys mokytojai turi apsirūpinti kuru (jį turi pirkti) ir jie turi samdytis bei apsimokėti butus.

LIETUVIAI visame Pasaulyje

KOLUMBIJA

Kolumbijos Lietuviai stato Kultūros Namus

Kaip kun. V. Saldukas savo laiške praneša, Kolumbijos lietuviai Medelino mieste stato **"Lietuvių Namus"**, kurie jau baigiami statyti ir dar šiais metais bus įrengti ir atidaryti.

Tai bus lietuviško styliaus pastatas su koplyčia, biblioteka, susirinkimų salionu, trys didesnės patalpos ir trys mažesnės įvairiems kitiems kultūriniams reikalams, kaip raštinėms ir kitoms įstaigoms.

Namų projektą paruošė ir statybos darbus vykdo inž. Jonas Pikšilingis. Visas lėšų rinkimo darbas guli ant kun. Mykolo Tamošiūno pėčių.

Tokiu būdu Kolumbijos lietuviai turės nuosavas patalpas, kuriose galės vystyti visą kultūrinį ir patriotinį darbą.

• (E) — Pedagoginis Lituanistikos Institutas Čikagoje pradėjo naujuosius mokslo metus su 26 studentais ir 5 diplomantais, besiruošiančiais Instituto baigimui. Institutas ruošia mokytojus lietuviškoms mokykloms. Šį semestrą dėsto dr. V. Sruogienė (Lietuvos istorijos problemos), dr. P. Jonikas (lietuvių kalbos istoriją), Al. Dundulis (lietuvių literatūros metodiką) ir D. Velička (sakinio struktūrą ir jo skyrybą, literatūros srovės). Akivaizdiniam kursui vadovauja D. Velička, neakivaizdiniam (korespondenciniam) — I. Serapinas. Į šį partarąjį kursą galima įstoti bet kada (adresos: 5620 S. Claremont Ave., Chicago 36, Illinois, USA).

• (E) — **Žinomas lietuvis žurnalistas Stasys Pieža,** Čikagos dienraščio "American" redaktorius, atvyko Romon aprašinėti savo laikraščiui Visuotinio Bažnyčios Susirinkimo darbų.

• **Australijoje minima rugsėjo 8 d. šventė.** — Rugsėjo 8-ji tautos šventė iškilmingai paminėta Australijos lietuvių telkiniuose. Visur buvo laikomos iškilmingos pamaldos, vakarais padaryti minėjimai. Melbourne rengiamas jaunimo talentų koncertas, Sydnėjuje rugsėjo 7 d. buvo dr. V. Donielos žodis, "Dainos" choro dainos ir tautiniai šokiai.

• **N. Zelandijos lietuvių skaičius mažėja.** (E) — Iš N. Zelandijos gautomis žiniomis (plg. "Mūsų Pastogė" 34 nr.), nors lietuviai Nauj. Zelandijos saloje neblogai įsikūrę, patenkinti savo ūkine padėtimi, turi namus, tačiau daugelis lietuvių jau apleido N. Zezalandiją, o likusieji pasiryžę išvykti į JAV. Pagrindinė priežastis — vietos lietuviai pasiilgstą didesnės lietuviškos bendruomenės.

ALTos SUVAŽIAVIMAS

(E) — Amerikos Lietuvių Tarybos metinis suvažiavimas rugsėjo 14 Čikagoje praėjo darbinga nuotaika. Iš 43 ALTos narių suvažiavime dalyvavo 41. Darbo programoje buvo vykdomųjų organų pranešimai apie nuveiktus darbus ir finansinę padėtį, tolimesnės veiklos klausimai ir centro v-bos rinkimai. Dr. P. Grigaitis skaitė referatą apie tarptautinės politikos raidą ir lietuvių akciją, E. Bartkus kalbėjo apie informacijos darbo organizavimą. Daugumas ALTą sudarančių grupių paliko joje tuos pačius atstovus, kurie buvo deleguoti pereitais metais. Pirmininku vėl perrinktas L. Šimutis.

PLB VALDYBA PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

(E) — Clevelande rugsėjo 16 ir 17 posėdžiavusi naujai išrinktoji PLB Valdyba pasiskirstė pareigomis: pirmininkas — Juozas J. Balčiūnas, vicepirmininkai — Stasys Barzdukas, inž. Vytautas Kamantas, muz Alfonsas Mikulskis ir inž. dr. Algirdas Nasvytis, sekretorė — Milda Lenkauskienė. Kasininko pareigoms numatytas inž. Antanas Gargasas.

PABALTIJOS KONSULAI AMERIKOJE

JAValstybės deportamento leidinyje nr. 7511 skelbia pripažintais konsulais šiuos Estijos, Latvijos pareigūnus:

Estijos, Kalifornijoj: Los Angeles — Reginald Birdsall Old garbės vicekonsulas. New Yorke: Johannes Kaiv — konsulas, Ernet Jackson — vicekonsulas.

Latvijos, Kalifornijjoje: Los Angeles — Leo E. Anderson — garbės konsulas. Washingtone: Arnolds Spekke — generalinis konsulas.

Lietuvos, Kalifornijoje: Los Angeles — Julius J. Bielskis — garbės konsulas. Illinois: Chicago — Petras P. Daužvardis — generalinis, Vakarų JAV. Massachusetts: Boston — Anthony O. Shallna — garbės konsulas. New Yorke: Jonas Budrys — generalinis konsulas, Rytų JAV, Vytautas Stašinskas — konsulas, Anicetas Simutis — vicekonsulas.

Svečiai Lietuvių Salėje "Laiko" 15 metų sukakties proga.

LINKSMIAU

PLOTAI — DIKYNĖS

Dvi musės vaikščiodamos pliko vyro pakaušių ir kalbasi:

— Kaip viskas greit kinta. Kai aš buvau jauna šioj vietoj tebuvo tik mažas takelis, o dabar aure, kokie plotai dykynės...

PER STROPUS

Jurgis naktį praleido kartu su draugais. Pabudęs jaučia, kad skauda galva, bloga darosi, pažiūri į laikrodį, kad jau 8 val. Pašoka iš lovos ir skambina dirbtuvės savininkui:

— Labai gaila, bet šiadien negaliu ateiti į darbą. Labai blogai jaučiuosi.

— Bet šiendien ir nereikia — atsako dirbtuvės savininkas.

— Šiendien juk sekmadėnis, tikiuosi iki ryt pasveiksit...

RESTORANE

Klijantas — Ar šitie katletai yra veršienos, ar avienos?

Padavėja — Ar tamsta negali atspėti iš skonio?

Klijantas — Ne!

Padavėja — Tada nesvarbu, gali būti bet kokio gyvulio mėsos...

Du mokiniai susitikę kalbasi:

— Nupirkim mūsų mokytojui enciklopediją.

— Kodėl?

— Jis viską iš jos sužinos ir daugiau mūsų nebeklausinės.

— Mama ir tėvelis sako, jok aš persena, kad man būtų rengiamas gimtadienio baliukas. Ar gali taip būti?

— Jeigu jūs dar norite gimtadienius atžymėti, jūs dar nesate per sena tokiam baliukui...

— AFORIZMAI —

• Kovoti su nelaime — tai mokėti ištraukti iš jos aukštesnės naudos užuot pasidavus ir su riksmu bėgus šalin.

Fr. W. Foerster.

• Dvasiškai išalkęs mažatikis žmogus nebus laimingas, nors ir rutukęs.

Vaižgantas.

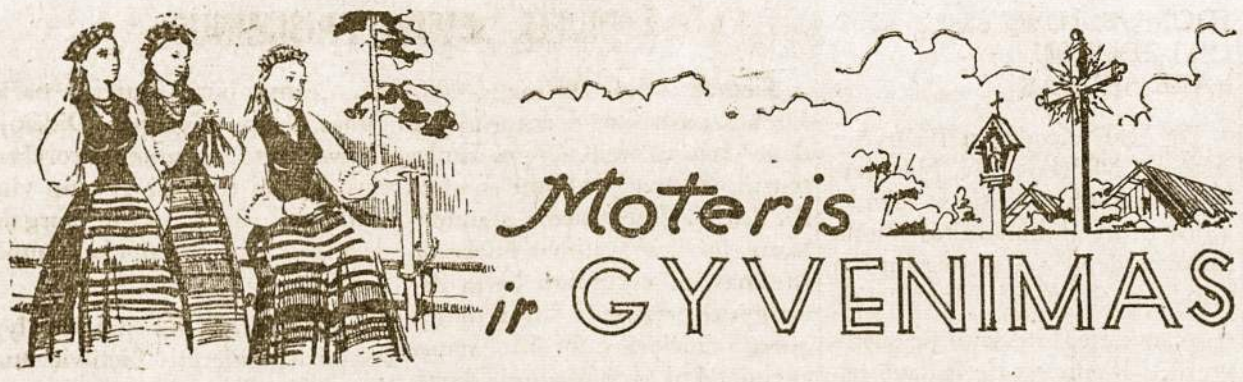

RUDENS DARBAI LIETUVOJE

Su rugsėjo mėnesiu baigiasi žieminių rugių sėjimas. Bet dar prieš tai visi stengiasi iškulti jei ne visus javus, tai bent rugius, kurie reikalingi naujai sėjai ir duonai.

Senovės laikais javų kulimas tesėsi ilgą laiką, nes kuldavo su spragilais: trys ar keturi darbininkai sustoję klojime ant javų pėdų, juos mušdami su spraigilais, tai yra su ilgomis lazdomis, kurių galvose buvo pritvirtinti storesni kieto medžio gabalai, kurie laisvai sukinėjosi duodant per javų pėdus.

Iš tų laikų dar yra išlikusi spragilų daina, kurią kuliantieji dainuodavo:

Kampe tupi, kampe tupi
Kuliam keturiese,
Kas jau liko, tai jau Miko
Šiemet busim ponai . . .

Naujesniais laikais jau kuldavo javus su mašinomis. Kulimo dienoje prie mašinų susirinkdavo kaimynai ir kiti pažįstamieji į talką. Kuliant javus ir mašinai ūžiant, kartu skambėjo ir dirbančiųjų dainos. O pavakariais kai jau baigdavo kulti, ilgai garinė mašina švilpdavo duodama ženklą užbaigtuvėmis. Tuomet visi sustoję užtraukdavo smagią dainą ir nusiprausę susėsdavo prie valgiais apdėtų stalų.

Jaunimas pavalgęs pradėdavo žaisti įvairius žaidimus kambaryje, kaip pavz. "žiužį mušti", gaudytį pelę", ieškoti pušį" ir kitus. O vaikams kulimo diena būdavo lyg kokia šventė, nes jie visą dieną žaizdavo šviežių šiaudų krūvoje, o šeimininkė nepaskųsdavo jiems duot skanumynų, pritaisytų užbaigtuvėms. Todėl vaikai visą laiką lydėdavo kuliamą mašiną, vežamą dažnai su 5 ar 6 arkliais iš vieno ūkininko pas kitą, kol visi iškuldavo.

Žemaitis.

LIAUDIES DAINA

Lauksodis 1862

Aš regėjau
Aukštus kalnus,
Ant tų kalnų
Du beržučių.
Ant tų beržų
Dvi gegutės
Bekukuojant.
— Mes ne gegės,
Tėvo dukros.
Ko jus verkiat?

Ar neskyrė
Tėvas bandos?
Ar nekrovė
Močia kraičio?
— Kad ir skyrė,
Kad nedavė;
Kad ir krovė,
Kad nedavė.
Kas iš bandos,
Kas iš kraičių?!

Lole palo eglelo,
Lepo leputeli,
Lo eglelo,
Lepo leputeli.

Pastaba: "Lepo leputeli" — tuos žodžius dainuoja viena pora, pasikeisdam su kita, kuri dainuoja pagrindinę dalį.

PATATOS IR JŲ NAUDOJIMAS

Lietuvoje patatos nebuvo daug žinomos. Jų išpupolarinimu niekas daug nesirūpino, bet kai kur ypač miesto gyventojai šiek tiek augino savo darželiuose ir buvo žinomos kaipo žieminės angliškosios bulvės.

Veik visame pasaulyje patatos užima svarbią vietą žmonių maitinime. Iš jų galima pagaminti įvairūs patiekalai arba labai tinka kaipo priedas prie kitų paruošimų, patatos kiekvienoje maisto kombinacijoj keičia savo skonį, taip sakant moką prie visko lengvai prisitaikinti.

Patatų istorija yra labai įvairi ir nuotaikinga. Kilmė iš Peru ir Ecuadoro. Į Europą pateko 1539 m., o 1540 metais buvo pasodintas Ispanijoj ir Anglijoj.

Anglijoje patatos jau 15 šimt. buvo veik kiekvieną dieną kokioj nors formoje patiekiamos ant karališko stalo. Greitu laiku perėjo ir į kitų kraštų karališkuosius rūmus ir taip užviešpatavo visą pasaulį.

Jų paruošimas yra taip įvairus. Gali būta valgoma kepta, virta, spirginta, čiela, supiaustyta, tarkuota arba sutrinta į košę. Tinka valgyti vienas arba kaipo priedas.

Nekuriuose kraštuose veik pakeičia duoną — mažakraujams turi būti įskaityta į dietą.

Kas svarbiausiai, tai storieji valgydami daug patatų suplonėja. Turi didelius kiekius mineralinių druskų ir vitaminų A, B, C.

Be to yra produktas gana ekonomiškas.

KEPTOS KEPENYS VYNE

Viename gabale ½kg. karvės kepenų įvuolioti miltuose. Supiaustyti smulkiai vieną svogūną ir dviejuose šaukštuose sviesto kėpti kepenis iš visų pusių apvartant. Kada jau apkepta, įpilti ½ stiklinės raudono vyno, karšto vandens, druskos, pipirų pagal skonį. Virti ant lengvos ugnies 45 minutes.

Į stalą duoti karštai su bulvėmis.

SVARBI SUKAKTIS

Pasaulio Lietuvių Katalikų Moterų Organizacijų Sąjunga šiemet atšventė 40 metų veiklos sukaktį.

Per šį laikotarpį teko pergyventi laimingus ir našius metus nepriklausomoje Lietuvoje. Karo audra veikimą nutraukė ir daugumas veikliausių vadovių atsidūrė tremtyje.

Pažvelkime į organizacijos praeitį Tik ką atsikurusiai Lietuvai i laisvą valstybę, Lietuvių Katalikių Moterų Sąjunga pradėjo rūpintis bendru darbu, bendromis idėjomis ir derinti veiklą.

Pirmutinė organizatorė buvo dabartinė PLKOS pirmininkė ponia Magdalena Galdikienė Lietuvos Steigiamojo Seimo atstovė ir Liet. Moterų Dr-jos pirmininkė.

1922 m. gruodžio mėn. įvyko pirmas organizacijų pasitarimas, kuriame buvo priimtį istatai, apjungę visas Katalikų Moterų organizacijas į vieną Lietuvių Moterų Vyriausią Sekretoriatą, kuris rūpinosi naujų organizacijų steigimu, derino jų veiklą, rūpinosi spauda, mokyklomis, steigė vaikų globos centrus, vargšams prieglaudas. Rūpinosi moterų teisių gynimu viso gyvenimo srityse.

1930 m. įsijungė į viso Pasaulio Katalikų Moterų Uniją, kurios pilnateisė narė yra PLKOS. Antrasis karas veiklą buvo nutraukęs ir tiktai 1946 m. Dr. V. Karvelienės (mirusi) iniciatyva Katalikų Moterų Sąjunga vėl buvo atgavinta. Dabar Organizacija šalia savo tiesioginių uždavinių turi išlaikyti Lietuvos vardą gyvą kitų tautų katalikų moterų tarpe, supažindinti su dabartine Lietuvos sunkia padetimi, rūpintis Tėvynės išlaisvinimu, kelis protestus prieš pavergėjus. PLKO Sąjunga dalyvauja visuose Katalikių Moterų Organizacijos unijos posėdžiuose.

Po 40 m. Sąjungai vadovauja jos įkūrėja p. M. Galdikienė, G. Kaneb, M. Kižyte, dr. N. Braženaitė-Paronetto, dr. A. Šlapelytė-Jančienė, A. Dumbrienė. Beto šalia Sąjungos valdyba veikia PLKOS Fondas, kurio tikslas rūpintis lėšomis. Fondui vadovauja M. Lušienė, jai talkinin-kauja T. Dzikienė, R. Kundrotienė ir A. Radzivanienė. Sąjunga leidžia trimestrinį žurnalą "Moteris".

Argentinoje nuo 1931 m. sekmingai veikia Katalikų Moterų Draugija "Birutė", kuriai vadovauja p. A. Bagdonienė.

Antonina Mikelionienė.

ANASTAZIJA TAMOŠAITIENĖ — MENO ŽVAIGŽDĖ

Netik Š. Amerikos ir Kanados lietuviai pažįsta šią meno žvaigždę iš meno parodų. Menininkė Tamošaitienė yra žinoma viso pasaulio lietuviams su lietuviškų motivų audiniais, pavz. "Žemaičių kapinės" aukštos meno vertės kilimas, kuris randasi Vatikane. Tai menininkė, kuri savo kuriniais įeina į akademinę visuomenę. Kanadoje Montrealio universiteto "Centre Social" patalpose š. m. nuo balandžio mėn. 19 d. iki gegužės 3 d. ji turėjo parodoje ištačiusi 45 aliejaus ir gauso tapybos darbus ir keleta kilimų. Parodą aplankė daug žymių menininkų, meno žinovų ir kritikų, kurie labai šiltai įvertino. Net eiliniam žiūrovui abstrakčių ir darnių spalvų suderinimas, gera kompozija buvo maloni akiai.

Men. A. Tamošaitienė yra pasididžiavimas visų lietuvių, kuri svetimųjų tarpe kelia lietuvės moters vardą.

A. M.

• Melbourne universitete humanitarinius mokslus baigė Elena Kabalaitė-Žižienė, Nijolė Mikalauskaitė, Danutė Giedraitytė, Kristina Česnaitė, Liucija Senkauskaitė ir Rita Laisvenaitė. Medicinos mokslus baigė: Kristina Briedikytė; sociologija — Rasa Jakutytė; Komercinio meno diplomą įsigijo Elena Zdanavičiūtė, mokytojų seminariją baigė Lanutė Butkevičiūtė.

"Moteris"

Parduoda
- AKORDEONUS, BANDEONUS,
- PLOKŠTELES, PIANINUS,
- TELEVISIJOS APARATUS

Casa MUSKETAS

IŠNUOMUOJAMA PIJANINUS

Sanabria 2790-92 T. E. 50 - 5948

SKAIDRYTĖ

VAIZDELIS IŠ VAIDINIMŲ B. VAIBORYTĖS

Gilinis: Ne, vyruti! Čia svarbu ne bulvės, o teisingumas. Ir mažuose dalykuose turi būti teisingas. Nors ir aguonos grūdą vogsi — vistiek sutepsi savo ranką . . .
Jūragis: Ne tik ranką, bet ir sąžinę . . .
Buklys: Tai . . . Dėl tos bulvės niekas gi badu nenumirė.
Kerniukas: Tu vis nesupranti! Kopūsto galva, ne vaikas! Juk tokiu nieniekiu sau didelį nuostolį padarei. Dabar niekas nenorės su tavimi draugauti, kad toks suktas ir neteisingas.
Vydas: Tavimi niekas nepasitikės, niekas nemylės tavęs!
Jūragis: Ir bėgs visi šalin, kaip nuo raguoto žvėries.
Kerniukas: Kaip tu gyvensi be draugų?
Gilinis: Ir nesigėdijai — našlaitės dalį pačiupti . . . Atsiprašyk Skaidrytę tuojau!
Buklys: Aš nežinojau, kad taip svarbu . . . Juokais paėmiau . . .
Gilinis: Joks čia juokas — kitą nuskriausti!
Buklys: Tai atsiprašau . . . Aš — nenorėjau skriausti...
Skaidrytė: Atleiskime jam, jis tik pajuokavo . . . Daugiau taip nedarys . . .
Gilinis: Tai kaip, Bukly? Nečiupsi daugiau, kas ne tavo.
Buklys: Ne, jau ne! Būkite ramūs . . .
Kerniukas: Verčiau būčiau neatsinešęs tų bulvių . . .
Jūragis: O, ką tu, Kerniuk!
Vydas: Mes labai tau dėkingi už vaišes.
Danutė: Labai skanios buvo!
Živilė: Ačiū labai, Kerniuk.
Danutė: Ačiū ir tau Gilini, kad skaniai iškepei.
Danguolė: Labai skaniai, iš tikrųjų!
Jaunutė: O dabar eikim namo . . . Sutemo. Senelio nėra . . .
Kerniukas: Mergaitės, galite eiti. Liksit be dovanų.
Jūragis: Tik paskui nepavydėkite mums.
Danutė: Matai, gudruolis! Aš tai neisiu . . .
Danguolė: Aš irgi neisiu.
Kerniukas: Reikia apsidairyti — gal jau Senelis netoli . . (išeina).
Živilė: Tikrai . . . Senelis gali naktį mūsų nerasti.
Jaunutė: Ir pro šalį praeiti . . .
Gilinis: O ne, nepraeis . . Jis ir tamsoje mato viską Sako, jį angelai vadžioja . . .
Kerniukas: (įbėga) Jau laksto Snaigės . . . Baltos, baltos kaip iš dangaus . . . Po jų — ir Senelis ateis . . .
Vydas: Ar jau matei jį?
Buklys: Ar didelį maišą jis nešasi?
Jaunutė: Aš bijau . . .
Kerniukas: Na, šarkos snapas! Senelio nereikia bijoti.
Gilinis: Blogus vaikus jis čiumpa už pakarpos — tiems reikia bijoti!
Danutė: Bet mes visi geri, ar ne?
Danguolė: Mes labai geri vaikai.
Gilinis: Ir Buklys pažadėjo geras būti. Tai ir neskųskime jo. Gražiau geruoju sugyventi.
Snaigės: (įlekia pulkas Snaigių ir šoka lėtą šokį).
Senelis: (jam įeinant Snaigės išlekia, jis stojasi su maišu prie eglės, ta nušvinta, jį lydi 2 angelai). O, mano vaikučiai, mažučiai ir didučiai, geručiai! Ir ką jūs čia veikiate? Ar paklydote miške?
Danutė: Mes jūsų laukiame, Seneli.
Senelis: Ačiū, kad laukiate. Aš myliu gerus, teisingus, darbščius vaikus . . .
Kerniukas: Mes toki ir esame, Seneli.
Senelis: Iš tikrųjų?
Visi: Tikrai! Tikrai!
Danutė: Mes visi labai geri.
Senelis: Tai sakykite, kuris iš jūsų — geriausias?
Jaunutė: (išeina į priekį) Aš, Seneli! (visi juokias).
Danutė: Man rodos, geriausia yra Skaidrytė.
Senelis: O kuri tai ji? (Skaidrytė išeina į priekį) Kodėl ji geriausia?
Danutė: Kad ji — našlaitė. Darbšti ir teisinga.
Skaidrytė: Ne ne . . . Visi kiti geresni už mane, Seneli. Ir Danutė, ir Kerniukas, ir Danguolė, ir visi . . .
Senelis: O dabar prisipažinkite, kuris iš jūsų yra blogiausias?
Kerniukas: (kai visi tyli) Tokio pas mus visai nėra, Seneli (juokas).
Senelis: Ar tu tiesą sakai? Pažiūrėk man į akis.
Danutė: Nebijok Kerniuk. Pas mus blogų nei blogiausių vaikų tikrai nėra (Kern. žiūri stačiai į Senelį).
Senelis: Dabar tikiu. Būsi šaunus vyras, kad moki tiesiai į akis žiūrėti . . . Tai . . . reikės ieškoti ką nors iš maišo . . . Eikšekite visi artyn . . . (išima dūdelę). Kas šitos norėtų?
Jūragis: Aš norėčiau labai . . .
Senelis: Tai jau imk, vaike, ir džiaukis. Kai tu grosi — visų širdis pralinksminsi . . .
Jūragis: Labai ačiū, Seneli. Aš mėgstu muziką. Tokios dovanos seniai laukiau . . .
Senelis: (išima švyturį) O kas šito norėtų?
Vydas: Tai jau aš! Toks gražus žibintas!
Senelis: Žiūrėk, kaip jis šviečia ir spinduliuoja . . .
Vydas: Labai ačiū, Seneli.
Senelis: Ir tu stenkis būti taip šviesios dvasios, kad joki pikti darbai tavo gyvenimo neužtemdytų.
Vydas: Stengsiuos iš visų jėgų, Seneli.
Senelis: (išima gražų namelį) Na, o šitas kam bus?
Nardis: Gal man jį duotumėt, Seneli?
Senelis: Jei patinka, imk ir gėrėkis. Ir išmok branginti savo namus, šeimos pastogę . . .
Nardis: Ačiū, Seneli.
Senelis: (išima didelę lėlę) Dabar, mergaitės. Kuriai šita?
Živilė: Vaje, kokia graži!
Senelis: Te, kad patinka. Ir tu būk tokia graži visada,

SEKMADIENIO RIMČIAI

ROŽANČIAUS MĖNUO

Jau senovės laikų Lietuvoje buvo paprotys spalio mėnesį kalbėti ar tai namuose ar bažnyčioje bendrai Rožančių. Nes spalio mėnuo nuo pop. Leono XIII laikų buvo paskirtas Marijos garbei ir per tą mėnesį tikintieji buvo raginami kalbėti rožančių. Šis paprotys yra tęsiamas visur, kur lietuviai katalikai didesnėje kolonijoje gyvena, kur turi savo bažnyčią ar koplyčią.

Avellanedoje nuo Tėvų Marijonų atvykimo laikų, šis mėnuo buvo ypatingai minimas, nes čia buvo įsteigta "Gyvojo Rožančiaus" draugija, kuri skaito apie 200 narių Avellanedos ir Berisso lietuvių tarpe. Spalio mėnesį paprastai ši draugija organuzuoja savo metinę šventę.

Kai kas mano, kad rožančiaus malda yra jau pasenusi. Tačiau taip galvojantieji labai klysta, nes rožančiaus malda susideda iš Marijos sveikinimo maldos, kuri niekada negali pasenti, kaip negali pasenti meilė savai motinai.

Jei perbėgtume didžiųjų vyrų biografijas, mes pamatytume, kad jie kalbėjo rožančių. Tokie didieji muzikai kaip Šchubertas, Betovenas prieš rašydami savo simfonijas pirma pasimelsdavo į Mariją, prašydami sau įkvėpimo.

Kai šiandien modernioji muzika nebeturi tokio grožio ir gilumo, ar tik nebus dalinai dėlto, kad modernieji muzikai, bei aplamai menininkai pamiršo jungtis su Dievumi maldoje, todėl viskas pasidarė taip lekščia ir banalu.

Rožančiaus malda turi dar tą ypatybę, kad joje mes randame trumpai sutrauktą visą katalikų mokslą apie svarbiausias mūsų tikėjimo paslaptis: Kristaus atėjimą į šį pasaulį, jo kančią ir mirtį, jo Dangun žengimą, Marijos išrinkimą ir jos vainikavimą amžina garbe.

Kas kalba rožančių atsidėjęs, tas niekada negalės pamiršti savo tikėjimo, tas nuolatos gyvens vienybėje su Dievu ir jaus tam tikrą vidinį džiaugsmą, turės didelės paguodos sunkumuose ir atras daug stiprybės varguose.

Vyresniojo amžiaus žmonės dar gerai prisimena, kai lietuviai savanoriai išėjo ginti savo tėvų žemės, lietuvės motinos kaip sustiprinimo simbolį, užkabino savo sūnums rožančių ir palaimino, kad drąsiai gintų savo bočių žemę. Ir motinų maldų lydimi jie išėjo į kovą ir ją laimėjo.

Kuomet daugelis antro karo metu apleido savo kraštą, bėgdami nuo komunistinio potvynio, taip pat buvo motinos, kurios kaip prisiminimo ženklą davė rožančių, kurį daugelis išnešiojo kaip brangiausią prisiminimą.

Šiandien, kai daugelis mūsų brolių yra ištremti į tolimą Sibirą, jie prisiminę savo tėvų paprotį, giliai miškuose, arba anglių kasyklose kalba rožančių. Lygiai pačioje Lietuvoje, kai yra uždaromos bažnyčios, kai po visą kraštą eina komunistiniai agitatoriai, siūlydami savo materialistinę "tiesą", lietuvės motinos įduoda į rankas savo vaikams rožančių, kad galėtų atsilaikyti prieš bedieviškę siautėjimą.

Būkime tikri, kad Marija, kuri Lietuvą parinko savo žeme, kuri prieš 350 metų pirmą kartą pravirko Šiluvos laukuose ir kuri prieš metus vėl apsireiškė Skiemuonyse, globoja mūsų šalį. Malda sujungta su didele ištverme vsuose sunkumuose bus apsigynimo ginklas nuo bedieviškojo raudonojo maro.

Šiandien visame pasaulyje jau kalba virš 12.000 šeimų bendrai rožančių už Rusijos atsivertimą. Tikėkim, kad tos maldos nebus veltui sudėtos, kad tuo pačiu ir mūsų Tevynė turės prisikelti iš vergijos ir pradėti naują gyvenimą laisveje.

ĮDOMUS RUSŲ ORTODOKSŲ PAREIŠKIMAS

Du rusų ortodoksų Bažnyčios atstovai: Minsko arkiv. Nikodem ir Leningrado Dvasines Akademijos prof. archimadritas Vitalis Borovoi dalyvavo protestantų ir ortodoksų Taryboj Montrealyje — Kanadoje. Grįšdami jie sustojo JAV Rochesteryje ir davė pasikalbėjimą su Amerikos spaudos atstovais.

Kalbėjo daugiau prof. Borovoi, kuris dalyvavo Vatikano Suvažiavime I-je sesijoje ir kuris yra tikras teologas. Komunistų valdžią leido jam ir kitam jo draugui nuvykti į Romą ir dalyvauti Bažnyčios suvažiavime.

Atsakydamas į vieno žurnalisto klausimą, arkiv. Nikodemas atsakė, kad katalikai Sovietų Rusijoje dažnai sakramentus priima iš ortodoksų kunigų, jei katalikų kunigas yra nepasiekiamas. Esą ši praktika einanti iš žmonių pačių įsitikinimo, kad ortodoksų "sakramentai galioja", nors apie tai Roma kitaip galvojanti.

Vargu korespondentas gerai suprato mintį. Katalikų Bažnyčia pripažįsta ortodoksų sakramentus, nes jie yra tokie patys kaip ir katalikų. Vienintelė kliūtis gali būti ortodoksams, ypač rusams pripažinti Romos popiežiaus primatą (pirmenybę).

Vysk. Nikodemas ir prof. Borovoi išreiškė savo džiaugsmą, kad tarp rusų ortodoksų iš vienos pusės ir iš katalikų — kitos pusės, santykiai gerėja. Anot jų žodžių: "Per ilgus amžius tarp ortodoksų ir katalikų nors ir nebuvo didelio erzelio, neapykantos, bet nebuvo jokio kontakto, arba visai mažai". Šiuos nuopelnus priskiria amžinos atminties Jono XXIII asmenybei, kuri suartino katalikus su kitais krikščionimis.

Pagal prof. Borovoi, katalikų suartėjimas su protestantais ir ortodoksais "praturtina ortodoksų prityrimą ir pagerina jų pačių dvasinį gyvenimą".

J. Gobis.

DIDELĮ LIETUVĮ PRISIMINUS

Šiemet suėjo 19 metų, kaip Luokes bažnyčios šventoriuje išdygo naujas kapas, priglaudęs taurųjį Žemaitijos sūnų aa prel. Bl. Čėsnį. Jauniesiems ateitininkams jis jau svetimas, nebepažįstamas, gi vyresnioji karta dar vis gyvai prisimena šitą retų gabumų didžiosios širdies, nepaprasto takto ir sumanumo kunigą, profesorių, kultūrininką, religinių raštų autorių, gimusį 1884 m. vasario 13 d. Palulaukyje, Luokės valsč. Prel. Bl. Čėsnys, gerai pasirengęs akademiniam darbui, ilgus metus Kaune mokė studentus teologus, dogmatinės teologijos, gvildenančios Dievo apreikštąsias tiesas.

Studentams pasauliečiams prel. Bl. Čėsnys buvo daugiau pažįstamas kaip Vytauto Didžiojo Universiteto Kaune Prorektorius, kursai tėviškai gyveno visų studentų rūpesčiais ir vargais, džiaugėsi jų akademiniais laimėjimais.

Taip prof. Bl. Čėsnys liko lyg koksai legendarinis Lietuvių studentų kapelionas.

Tat ir dabar prisiminus jį 19 metų mirties sukaktuvėse, iš tolimos Žemaitijos, Šatrijos kalno papėdės ateina jo testamentiniai žodžiai:

— Jeigu mes ir žūsime — tiek to, kad nors lietuvių tauta išliktų gyva!

Buvęs studentas.

Matosi viduryje prelatas Čėsnys su savo seserimi — Čėsnaite Stasiuliene ir muzikas Stasiulis, kuris Argentinoje suorganizavo Tautinį Ansamblį ir jam vadovavo kartu su a†a Aleksandru Petravičium. Muz. Stasiulis prieš keletą metų jau miręs. A†a Stasiulis ilgą laiką buvo prelato Čėsnio savo dėdės Kaune globotas.

---

kaip lėlė! Kad joks piktas darbas nesuteptų tavo grožio...

Živilė: Pasistengsiu... Labai ačiū, Seneli.

Senelis: (išima vainiką su gėlėm). O šitą kuriai duoti?

Jūratė: Aš labai noriu!

Senelis: (deda jai ant galvos). Pasipuošk, mergaite, ir žydėk kaip gėlė! Vainikas ant galvos reiškia tavo garbę ir skaistumą.

Jūratė: Labai ačiū, Seneli.

Senelis (išima šilko juostą). Kuriai šitoji patiks?

Giedrė: Man, Seneli.

Senelis: Tai juoskis liemenį.. Ir mokykis švelnumo... Kad niekam nebūtum pikta nei šiurkšti...

Giedrė: Jūsų žodžių nepamiršiu Seneli. Ačiū!

Senelis (išima laivelį). Kam šitas būtų į akį?

Kerniukas: Aš prašyčiau...

Senelis: Gerai, vaike. Žmogaus gyvenimas panašus į laivą jūroje. Todėl išmok vairuoti, kad nepaklystum ir audrose nesudužtum...

Kerniukas: Ačiū, Seneli. Aš gerai vairuosiu ir nepaklysiu. O audrų aš nebijau — ne mergaitė esu!

Danutė: (grūmoja jam). Eik tu, gudruolis!

Danguolė: Tas Kerniukas, tai jau...

Senelis: (išima knygą). Kas šitokios dovanos norėtų?

Gilinis: Tai jau aš!

Senelis: (varto). Čia daug puikių žodžių ir paveikslų sudėta. Jei mylėsi knygą, — ir už mane daugiau žinosi. Mokslas - šviesos galybė žemėje!

Gilinis: Ačiū labai. Aš nieko kito taip nenoriu, kaip mokytis.

Senelis: O tu, vaike (priešais jį stovi Buklys), ką norėsi? (Buklys tyli). Ar tu geras vaikas? (žiūri į jį).

Buklys: Nežinau... Gal buvau nelabai geras. Bet dabar jau — būsiu geresnis. Nuo šios dienos — prižadu...

Senelis: Tai man patinki. Svarbu stengtis vis kasdien būti geresniu, vis dailiau elgtis. Štai — tau aukso rėmeliai. Visi vaikai esate — kaip gražūs rėmai. Jūsų valia į tuos rėmus gražų paveikslą — savo sielą įdėti, doru žmogum išaugti...

Buklys: Aš stengsiuos būti doras. Ačiū, Seneli.

Senelis: Štai saldžių pyragėlių maišelis. Kas norėtų?

Visi: Jaunutė! Jaunutė!

Vydas: Ji vis labai alkana...

Senelis: Ar mėgsti pyragėlius?

Jaunutė: Labai mėgstu...

Senelis: Tai ir gerai... Imk ir valgyk Dievo dovanas ir džiaukis. Ir kitų negailėk pavaišinti. Užaugsi gera šeimininkė!

Jaunutė: Dėkoju Seneli. Mano puikiausia dovanėlė!

Senelis: (ima gintaro sagtelę). Kuriai šitoji tiktų?

Danutė: Aš noriu, Seneli...

Danguolė: Ir aš noriu...

Senelis: Tai abi gausita... Gintaras — Lietuvos žemės turtas. Už auksą skaidresnis. Reiškia ištikimybę, lietuviškos širdies skaistumą.

Danutė: Kokia brangi dovana. Ačiū, Seneli.

Danguolė: Labai graži dovana!

Senelis: Kur ta našlaitė — ir jai reikia ką nors... (prieina Skaidrytė). Ką norėtum gauti?

Skaidrytė: Aš nežinau... Aš nepratusi gauti dovanas...

Senelis: Bet kokį nors turi norą širdyje? Gal aš galėčiau išpildyti? Gal tau dailių drabužėlių trūksta?

Skaidrytė: Man ir paprasti geri. Aš nepratusi puoštis...

Senelis: Tai gal skanaus valgio pasilgai?

Skaidrytė: O ne, aš neišlepusi — tai lengviau gyventi. Man ir sausa duona skanu.

Senelis: Tai gal pinigų saują norėtum?

Skaidrytė: Gerą širdį greičiau randu be pinigų, Seneli. O mirusios mamytės vistiek negaliu susigrąžinti (verkia).

Senelis: Bet vaikeli, tu turi dar antrą motinėlę, kuri niekada nemiršta...

Danutė: Ar ir mes turime kitą motinėlę, Seneli?

Senelis: Taip, visi jūs turite ją... Tai — tėvynė Lietuva. Visų mūsų motina. Ji visada gyva — ir laukia mūsų meilės. Ir gerų darbų. Turite mylėti ją ir niekada nepamiršti...

Danutė: Mes mokame dainą apie ją. Padainuokim, vaikai.

(Dainuoja)

Mes mylime tėvynę,
Šalelę gintarinę,
Ten Baltijos krantuos —
Pavasaris žieduos...
Lai vėjai laivą neša,
Mūs širdį aliai lašą
Į Lietuvą vilios
Daina gaidos gailios...

Buklys: Seneli, o jei kas nemylės tos Lietuvos ir ją užmirš? Ar tam bus blogiau gyventi?

Senelis: (graso). Nemylėti Lietuvos! Užmiršti tėvynę, savo motiną! Dieve neduok tokios išdavystės! Aš jums pasakysiu baisią paslaptį: kas išsižadės tėvynės, tas pavirs į gyvulį arba žvėrį!

Visi: Į gyvulį! Į žvėrį! Kaip baisu!

Buklys: O kokiais gyvuliais pavirs?

Senelis: Visokiais. Vieni taps kaip murklės katės, kur mėgsta saldų tinginį ir minkštą guolį... Kiti išvirs beždžionėmis, kur blizgučius graibsto ir kitus pamėgždžioja... Dar kiti — vilkais godulioiais, kur niekada nesotūs ir viską praryti išsižioję... Ar jūs norite tokiais žvėrimis pavirsti?

Visi: Ne! Nenorime! Ne! Nenorime!

Jūratė: Aš nenoriu būti beždžionė mėgždžionė nei murklė katė!

Giedrė: Ir aš nenoriu!

Senelis: Tai ir nebūsite. Kol mylėsite tėvus, savo kalbą ir nepamiršite Lietuvos — būsite garbingi žmonės. Tad tebus jums širdy ir minty, ir dainoj visada — gražioji Baltijos tėvynė Lietuva!

O našlaitei Skaidrytei aš duosiu dovanų patį brangiausią ženklą — Lietuvos vėliavą! (duoda jai).

Skaidrytė: Ačiū, Seneli. Brangiausia dovana!

Senelis: O dabar likite sveiki, vaikučiai. Aš turiu keliauti toliau (ima tvarkytis maišą, įlekia Snaigės ir vėl šoka Baltąjį Šokį. Senelis išeina. Uždanga).

PAS MUS, ARGENTINOJE

ROSARIO

GRAŽIAI SUTIKTA PAVASARIO ŠVENTĖ

Rosario mieste kaip kitais metais, taip ir šių metų rugsėjo 21 ir 22 dienomis miesto centrinėje Kordobos gatvėje miesto prekybininkų kartu su miesto Valdyba buvo suruoštas tradicinis pavasario sutikimas, kuriame dalyvavo ir svetimtaučiai - ateiviai.

Daugiausia dalyvavo jaunimo su tautiniais rūbais. Nors oras buvo šaltokas, bet prisirinko labai daug publikos, tarp kurios ir lietuvių grupė nusifilmavo su šventės rengimo sekretore — **Tedi** ir su svetimtaučių rengimo komisijos prezidentu **Sr. Jeronimo.**

Lietuviams buvo džiugu matyti, kad jaunimas taip gražiai prisidėjo prie lietuvių vardo iškelimo.

Dalyvis.

• **Rosario Šv. Kazimiero parapijos naujas klebonas** ir kartu vienuolyno viršininkas yra paskirtas **kun. Kazimieras Černiauskas,** kuris visą eilę metų kaip išdirbo tarp Rosario lietuvių ir vietinių. Be to išvykus kun. Juozui Margiui į Š. Ameriką daug prisidėjo prie mokyklos užbaigimo darbų. Kun. K. Černiauskas yra gyvo būdo ir malonus kunigas, geras organizatorius. Linkime naujam klebonui sekmės klebono pareigose.

• Šimet rugsėjo mėn. 21 d. ponia Teodora Užkurienė savo namuose surengė šaunias savo dukrelei p-lei Rožytei ir josios sužieduotiniui Juan Vicente Pappa metines. Tarpe gausių svečių matėsi Juan Gasquez Benito su ponia Marta Užkuriai, Irma ir Mirta Užkurytės, p. Antanas su ponia Leonida Samauskai ir daug kitų, kurie sukaktuvininkams sunešė daug brangių dovanų bei daug gražių dainų il Ilgiausių Metų pridainavo linkėdami greit sukurti šeimos židinį.

ROSARIO LIET. KOLONIJA NUOŠIRDŽIAI SVEIKINĄ

"Šv. Cecilijos" chorvedį Vaclovą Rymavičių, visus choristus ir "Rambyno" ansamblį su jo vėdėju Algimantu Rastausku už tokį gražų pasirodymą per televizijos 7 kanalą rugsėjo mėn. 28 d. 11,30 val.

Rosario mieste labai aiškiai matėsi ir girdėjosi. Kiekvienas pasirodymas buvo atliktas su dideliu pasisekimu, kaip choras taip ir šokėjų ansamblis. Matėsi, kad publika sutiko su dideliu entuziazmu.

Labai gražiai pasirodė Padre Gardella, kuris pasveikino Vcl. Rymavičių ir Alg. Rastauską kaip Buenos Aires lietuviško meno palaikytojus ir puoselėtojus. Mums kad ir iš tolimo Rosario labai džiugu buvo matyti ir liekame nuoširdžiai dėkingi už toki gražų pasirodymą, kuris iškėlė lietuvių vardą visoje Argentinoje.

Rosario Liet. Bend. pirm. — **M. Klimas.**

Liet. "Maironio" choro sekr. — **R. Simanauskienė**

Rosario Liet. Studentų vardu — **Jonas Kalainis**

BERISSO

Berisso miestas modernėja

Berisse yra grindžiama iš naujo pagrindinė **Montevideo** gatvė. Nors jau seniai buvo išiimti tranvijų bėgiai, bet tik neseniai prasidėjo gatvės grindimo darbas, kuris eina visu spartumu: dideli traktoriai, kelių grindimo mašinos verčia žemes, maišo cementą ir daro naują moderišką gatvę.

Berisso senesnieji žmonės prastovi ištisas valandas, stebėdami kaip vyksta darbai. Montevideo gatvė, kuri yra viena iš plačiausių Berisso gatvių bus moderišką alėja, kuri pakeis Berisso miesto veidą.

• **Zenonas Juška** kelia Berisso lietuvius ant kojų, organizuodamas ekskursiją į Villa Elisą, kuri ivyks šio mėnesio 27 d. Užsirašiusieji vyks su Kisselio "Micru". Išvažiuos 10 val. ryto, kad būtų galima laiku atvykti: atlikti išpažintį ir dalyvauti 12 val. sumoje. Po pamaldų įvyks asado pietūs. Iš Buenos Aires atvyks "Šv. Cecilijos" choras ir kiti lietuviai.

Berisso ligoniai

• **Juozas Gabriūnas,** dar tebesigydo Berisso ligoninėje.

• **Vincas Griškevičius** jau sugrįžo į namus, jaučiasi geriau.

• **Teofilis Šlapšys,** dar randasi La Platos poliklinikoj. Jau jaučiasi žymiai geriau ir žada grįšti namus.

MŪSŲ MIRUSIEJI

✝ **JUOZAS ZILĖNAS.** — **Mirė 1963 metais rugpiūčio mėn. 20 d., Rawson ligoninėje, 66 m. amžiaus. Palaidotas Flores kapuose.**

✝ **LILIAN. JASINSKAITĖ** **Po padarytos kepenų operacijos mirė 29 dieną rugsėjo mėn. 1963 metais, Quilmes mieste. Velionė turėjo 42 metus amžiaus, gyveno su savo mamyte, E. Stonaityte-Jasinskienė, kuri paliko dideliame liūdesyje, beto dar liko liūdintis brolis su šeima. Tėvas prieš keletą metų mirė Jungt. Amerikos Valstybėse, kuris senai nuo savo šeimos buvo atsiskyręs.**

✝ **SLIVESTRAS PUŽYRAUSKAS.** — **Mirė nuo širdies priepolio Urugvajuje, rugpiūčio mėn. 16 d. 1963 metais, 80 metų amžiaus. Į Urugvajų atvyko 1928 metais. Buvo kilęs iš Vilniaus krašto, Švenčionių apskrities, Melagėnų valsčiaus. Visą laiką gyveno Montevideo mieste. Lietuvoje žmona mirė 1962 metais rugpiūčio mėn. 17 dieną. Silvestras palaidotas švogerio Doneto Bararunco rūpeščiu. Paliko liūdinčius gimines.**

✝ **ONA TREINYTĖ - KIRKIENĖ.** — **Š. m. spalio 7 d. Fiorito ligoninėje mirė Treinytė-Kirkienė, kurios šeima gyvena Chascomus 921, Villa Dominico. Velionė turėjo 64 metus. Kilimo iš Rokiškio, jau 34 metai kaip gyveno Argentinoje. Giliame liūdesyje liko: velionės vyras Konstantinas Kirkus, ukmergietis, dirbo kaip audėjas tekstilės fabrikė, dabar jau išėjęs pensijon, dvi dukterys Elena Luisa ir Eugenia Irenė. Abi yra nevedusios ir dirba kaip mokytojos — Elena Loreto mokykloje, o Eugenija Cristo Rey mokykloje — Lanus.**

Velionė palaidota spalio 8 d. Sarandi kapuose. Responsą atkalbėjo kun. M. Jodka.

• **Šv. Mišios už aa Orlovą Eduardą ir mirusius choristus,** bus Aušros Vartų bažnyčioje, spalio mėn. 20 d. 10 valandą.

• Š. m. spalio mėn. 8 d. atsiskyrė iš šio pasaulio **Adolfina Kavalinytė Germanavičienė,** Argentinoje paliko daug giminių ir pažįstamų. Palaidota š. m. spalio mėn. 10 d. Lanus kapuose. Lai būna lengva Argentinos žemelė!

• **Šv. Mišios už visus Villa Sastre (Temperley) mirusius lietuvius,** įvyks Aušros Vartų bažnyčioje lapkrčio mėn. 19 d. 7 val. Užprašė Ona Grigaliūnaitė.

• **Šv. Mišios už aa Stasį Gujį,** įvyks Aušros Vartų bažnyčioje spalio mėn. 26 d. 10 val. Giminės ir pažįstamus kviečia Kazimiera Gujienė.

"LIETUVIŲ CENTRO" METINĖ ŠVENTĖ

Spalio mėn. 12 dieną Lietuvių Centras atšventė savo 37-nių metų gyvavmo sukaktuves.

Minėjimo aktą atidarė Liet. Centro vicepirm. Vytautas Balčiūnas, kuris ir vadovavo visai to vakaro programai. Minėjimas buvo pradėtas Argentinos ir Lietuvos himnais, kuriuos išpildė „Šv. Cecilijos" choras, vadovaujamas muz. Vaclovo Rymavičiaus. Lietuvių Centro gyvenimo veiklą apibudino Lietuvių Centro pirmininkas J. Ziberka, po kurio kalbos sekė mennė dalis, išpildoma „Šv. Cicilijos" choro. Choras išpildė: Mes šiauliai, Šlama šilko vėjas, Mergelė jaunoji, Žalgirio mūšis, Mes Lietuvos jaunuomenė, ir Ei, pasauli. Daugelis dainų buvo pakartotos publika pagedaujant. Po choro pasirodymo sekė eilė sveikinimų, kurių buvo: „Nemuno" vardu sveikino pirmininkas p. Dulkė; „Mindaugo" d-jos vardu — V. Stundžia jr.; Lietuvių Susivienijimo vardu — Juozas Staliorai-tis, Radio valandėlės „Lietuvos Aidai" ir „Šv. Cecilijos" choro vardu — Karolis Misiūnas, „Lituania en el Recuerdo" radio valandėlės vardu sveikino Blanca Čekanauskaitė, „Laiko" — Pijus Gudelevičius, „Argentinos Lietuvių Balso" vardu, redaktorius K. Norkus, ALOST vardu — pirm. J. Čikštas ir Consejal T. Toreiro.

Antroje dalyje pasirodė Lietuvių Centro meninės pajėgos — jaunimo dainų ir šokių ansamblis su dainų ir šokių pyne. Jaunimo pasirodymas, kaip ir visada, sukėlė dalyvių tarpe didelio entuzijazmo. Be minėto ansamblio pasirodymo, programoje Z. Valatkaitė solo išpildė lietuvių liaudies dainelę Mėnulis patekėjo, Aušta rytas ir pabaigai Ant kalno malūnėlis. Solistei akompanavo p-lė Aldona M. Čikštaitė. Be to visiems gerai pažįstamas solistas iš Berisso lietuvių kolonijos p. Alb. Griška, taip pat išpildė solo Kur bakūžė samanota ir kitas populiarias visų mėgstamas daineles, akompanuojant p. Vincui Stundžiai jr. Lietuvių Centro šokėjų grupei vadovavo p. Luis Lemberis, kurio vadovybėj buvo išpildyta Suktinis, Audėjėlė, Lenciūgėlis ir pabaigai Malūnas.

Ši meno programa buvo atlikta su dideliu atsidėjimu, dėl ko ir žiūrovai programos pildytojams nesigailėjo begalės aplodismentų. Ir staigmenai — pabaigoje pasirodė Vytauto Balčiūno suorganizuotas lietuviškas orkestras: R. Mušketas, R. Kaminskas, J. Wichlo, kurs išpildė lietuviškų dainų ir šokių melodijas. Po programos įvyko programos dalyvių, Berisso lietuvių ekskursijos ir draugijų atstovų vaišės ir šokiai iki ankstaus ryto.

Dr. ALBERTAS ADAMINAS
Ortopedija ir traumatologija.
(Kaulų sulužimai ir ligos)
Priima: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 16 iki 19 val. Aldecoa 935, Avellaneda T. E. (privatus) 22-4090.
Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 17 iki 19 val.: Alsina 174, Avellaneda. T. E. 22-6631.

Skrybėlės, Pirštinės, Jaunavedžių Papuošalai ir kita išsinuomoja.
Kreiptis pas:
Johaną Vijunaitę
nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 15 iki 19 val.
AV. MITRE 2274 — 6 PISO
AVELLANEDA

Casa "DOMICELA"
— PRIEINAMOS KAINOS —
Sav. A. LEVANAVIČIUS
ĮVAIRIŲ RŪŠIŲ MEGZTINIAI, ŠALIKAI, KAMPEROS
šilko ir drobės išdirbiniai
CANADA 2025 Lanús O.

Kirpykla "OLGA"
Ilgalaikis plaukų sušukavimas
(karštas ir šaltas, atliekamas moderniškomis mašinomis ir naujais metodais. — Priimama mokinės)
Olga Jasiulytė - Vitkauskienė
Wilde, Av. Gen. Cadorna 85

REFRIGERACION
Pintura Abonos
Alfonso Žvinys
Guatemala 3275 — Val. Alsina
TE. 208 - 9566

"VITRAL"
Vitrinų Fabrikas
Įrengimas moderniškų vitrinų prekybos namams ir krautuvėms.
Sav. W. A. Rastauskas
Av. SAN MARTIN 3038
Lomas del Mirador

Grožio salionas TAMARA
Ilgalaikis plaukų sušukavimas
Priimamos mokinės
Tamara Klimaitė-Routaboul
Güemes 2437, Rosario, Sta. Fe

ONA BALNAITYTĖ
Siuvėja - Modista
MADRID 1020 — DOCK SUD

ALBERTO E. TIMINSKAS
"COCHERIA"
AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro kelionės į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.
Av. PAVON 11070 T. E. 243 - 5654 Sucursal
Temperley BALCARCE 510
F.C.N.G.R. Lomas de Zamora

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRAS
TABARĖ 6950 — Villa Lugano — BUENOS AIRES
SEKMADIENĮ, SPALIO 20 dieną, 1963, 11.30 valandą, MIŠIOS už mirusius ALC narius vietinėje Santo Cristo bažnyčioje. Po pamaldų, bendri asado pietūs draugijos patalpose.
SEKMADIENĮ, SPALIO 27 dieną, 1963, 17 val., Prof. GRACIELĖS BUKEVIČIŪTĖS PAGERBIMAS.
Ta proga bus išleistuvės į JAV nusipelnusios scenos meno darbuotojos, p. LIDIJOS M. PETRAVIČIENĖS.
Įžangas prašome įsigyti iš anksto ALC raštinėje. —
Argentinos Lietuvių Centro Valdyba

FABRICA DE SILLAS Y TAPICERIA
CARPINTERIA EN GENERAL
— DE —
Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811 AL 17
T. E. 68 - 7208

Buenos Aires Avellaneda

ARGENT. LIETUVIŲ CENTRO ATSIŠAUKIMAS Į LIETUVIŲ VISUOMENĘ

Dabartinė (1963-64) Argentinos Lietuvių Centro Valdyba, per tris savo darbo mėnesius, į įvairius ALC statybos darbus sudėjo apie $ 200.000,00. Nepaisant entuziastiško narių pasiryžimo, NEGALĖSIME TUO PAČIU RITMU ŽYGIUOTI PIRMYN, jeigu tuč tuojau neateis stambesnė materialė parama iš plačios Argentinos lietuvių visuomenės.

Einant sostinės municipaliteto taisyklėms, ne vien baigta įrengti pavyzdingi moterų ir vyrų WC, bet ir elektros įrengimų reikmenims ALC Dr. J. Basanavičiaus vardo Rūmams sudėta virš $ 20.000,00.

Dabar tvarkomas vyriausias įėjimas,, padengiami marmuru laiptai į sceną, biblioteką ir raštinę. Reikia pradėti rūpintis šaligatvių.

Jaunimo taip laukiamai sporto, čiuožimo ir vasaros šokių aikštei nupirkta medžiaga plataus finansavimo pamatais.

Nepaisant, kad trijų mėnesių laikotarpio veikloje daugiausia dėmėsio kreipta statybos darbų vykinimui, bet taipgi daug padaryta ir kultūrinio darbo srity.

ALC LTŠ ir Dainų Ansamblis yra tikras Argentinos Lietuvių Centro padabinimas. Jame veikia virš 30 jaunuolių, taipgi pildydami programas ir brolišku organizacijų kultūriniuose parengimuose, vietinėse mokyklose, kinų salėse, labdaros programose ir t. t.

Vaidybinio scenos meno srity, A. L. Centro vaidybinio meno būrelis gražiai vysto savo veikimą.

Kaip visiems žinoma, gražiai surengti pagerbimai Motinai, buvusiai ALC Valdybai, buvusiems ALC pirmininkams ir Garbės Nariams, naujiems akademikams ir kiti kultūrinio pobūdžio parengimai.

Manydami, kad A. L. Centrui reikalinga atnaujinti fonografinę muziką, pradedame tartis dėl moderniško estereofoninės muzikos įrengimo.

Šia proga galime su pasididžiavimu pranešti, kad virš 50 asmenų įsirašė į ALC lituanistinius kursus, kas įrodo sukelto susidomėjimo svarbą.

Gerbiamieji A. L. Centro nariai ir visi Argentinos lietuviai, malonėkite gerai apsvarstyti, ar galima daugiau nuveikti per 90 dienų?

Atydžiai taupydami ALC lėšas, turime garbės pareikšti, kad nereikšmingas nario mokestis (10 pezų mėnesiui), vos paprastas organizacijos išlaidas padengia, bet jo nepakanka statybos darbų tęsimui. Dėl to mes šio atsišaukimo pradžioje ir pasakėme, kad NEPAJĖGIAME EITI PIRMYN, O ŽENGTI PIRMYN NORIME. Turime įvykinti visus užsimojimus. Turime labai daug moralės paramos. Bet yra dalykų, kurių negalima įvykinti vien su gerais norais. Yra reikalų, kurie pasiekiami tik su pinigu.

Pinigų stoka stabdo mūsų darbą. Dėl to prašome, kad mums pagelbėtumėte tą kliūtį nugalėti. Laimėjimas suteiks premiją. Ją reikia pasiekti greitu laiku. Toji premija — Argentinos Lietuvių Centro statybos darbų užbaigimas. Toji premija po truputį priklausys visiems kurie bendradrbiavo jos laimėjime.

Vytautas Balčiūnas, ALC Vicepirmininkas

Jurgis Ziberka, ALC Pirmininkas

GROŽIO KARALAITĖ — A. KRIŠČIŪNAITĖ

Š. m. rugsėjo 14 d. Dr. Vinco Kudirkos salione įvykusioje

pavasario šventėje pavasario karalaitė buvo išrinkta Alicia Krišči̇ūnaitė, o princėsėmis: Perla Marcinkevičiūtė ir Nelida Rastenaitė.

Rinkimo komisijon įėjo: Irenė Andriuškaitė - Stankevičienė, Irenė Veličkaitė - Simanauskienė, inž. Pranas Aleškevičius, Dr. Jonas Simanauskas, Leopoldas Stankevičius, Federikas Koreikis ir Juozas Kulakauskas.

Šventė praėjo pakilioje nuotaikoje. Jaunimas gražiai pasilinksmino, o vyresnieji pasišnekučiavo, prisimindami savo jaunas dienas.

KONGRESAS

Šių metų spalio mėn. 5-7 dienomis Buenos Aires mieste įvyko antikomunistinis kongresas, suorganizuotas antikomunistinių sąjūdžių Federacijos (FAEDA). Šiame kongrese dalyvavo virš 20 antikomunistinių sąjūdžių, visų pavergtų tautų dalyviai, tarp kurių ir lietuviai.

Užbaigiamajame akte koordinacinės komisijos pirmin. Crnel. Sr. Martin nustatė bendras gaires kovai su komunizmu, tarp kurių pabrėžta didesnis bendradarbiavimas su visų laisvų ir pavergtų tautų antikomunistiniais sąjūdžiais. Spalio 7 d. paskelbta kaip "Antikomunizmo Diena".

• **Kun. Juozas Margis,** kuris iš Š. Amerikos vėl sugrįžo Argentinon (1963.X.6), sutvarkęs muitinės reikalus, kuriam laikui išvyko į Rosario perduoti kun. Kaz. Černiauskui namo vadovybę ir parapiją. Sutvarkęs reikalus, š. m. spalio mėn. 20 d. su savo draugais atvyks į Avellanedą dalyvauti jam rengiamoje sutiktuvių šventėje, kuri įvyks Lietuvių salione 17 val.

• **Padre Gardela,** 7 Kanalo, Jaunimo valandelės Vėdėjas, didelis lietuvių draugas ir lietuvių vardo garsintojas pasižadėjo dalyvauti kun. J. Margio, ponios L. Petravičienės ir p. Alf. Petraičio garbei ruošiamoje šventėje, kuri įvyks Lietuvių Salione š. m. spalio mėn. 20 d. 17 val.

• **Veronika Marcinkevičienė** ir stud. **Blanca Čekanauskaitė,** "Šv. Cecilijos" choro vardu spalio mėn. 5 d. pasveikino Padre Gardellą su 250-tą transliacija per 7 Kanalą, įteikė gailestingiems darbams paremti "Šv. Cecilijos" choro dovaną — 5.000 pezų auką, pakviesdamos P. Gardellą dalyvauti kun Margio sutiktuvėse ir p. L. Petravičienės, bei muz. Alf. Petraičio pagertuvių vaišėse. P. Gardella užtikrino, kad jo TV kanale lietuviai visuomet gali naudotis pirmenybe ir jaustis kaip savo namuose.

• **Sara ir Luis P. Viskaitis** džiaugiasi sulaukę antrojo sūnaus, kuriam duotas **Carlos Tobio** vardas. Sūnus gimė š. m. rugsėjo 30 d.

• **Alė ir Vytautas Namikai,** visiems gerai žinomi scenos mėgėjai Š. Amerikoje susilaukė trečio sūnaus, kuris pramintas **Raimundo** vardu.

• **ALOS TARYBOS** posėdis įvyks š. m. spalio mėn. 25 d. 20 val. Lietuvių Parapijos patalpose. Nariai nepamirškite atvykti.

ŠEŠTADIENIO MOKYKLOS TĖVAMS

Primename visiems Šeštadienio mokyklos vaikų tėvams, kad atvestų savo vaikučius į pamokas. Vaikai ruošiasi specialiai programai Kalėdoms. Pamokos vyksta šeštadieniais nuo 16 iki 18 valandos.

IMIGRANTŲ DIENOS

Š. m. spalio 22 ir 23 dienomis Buenos Aires mieste, ant Montevideo gatvės 850 vyks Imigrantų Dienos, į kurias kviečiami lietuviškų organizacijų atstovai. Kasdien paskaitos nuo 10 iki 12 ir nuo 16 iki 19 val. Dėl smulkesnių informacijų teirautis Aušros Vartų parapijoje.

• **Kun. J. Margis,** pradės savo pareigas eiti Aušros Vartų parapijoje nuo 1 d. lapkričio. Iki to laiko pasilieka dar Rosario mieste.

• **Stanislovas Jaspelskis,** knygų rišėjas yra persikelęs gyventi sekančiu adresu: **Avda San Martin y Florida, Burzaco.** Laiškus siųsti adresu: **Avda. Belgrano y Berlin, "Kiosco Longschamps."**

LAIKAS

PATRIJOTINIO RELIGINIO TURINIO LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — S. Sapiis, Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — grąžinami tik autoriaus prašant. Kaina: Argentinoje metams $ 250.— administracijoje, $ 265.— namuose, Urugvajuje met. 20 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XVI Metai, Nr. 327 — 1963 m. spalio mėn. 15 d.

• **Kun. Ant. Lubickas,** kuris beveik 6 metus išbuvo Avellanedoje Aušros Vartų parapijoje, visų gerai pažįstamas netik Buenos Aires, bet ir Berisso bei Rosario lietuvių yra paskirtas kapelionu Villa del Dique miestelyje, Kordobos provincijoje. Jis tenai aptarnaus lietuvius ir vietinius. Kas norėtų pasinaudoti Tėvų Marijonų vasarnamiu Villa del Dique, gali kreiptis pas Tėvus Marijonus Avellanedoje. Namas jau dabar yra paruoštas turistams. Vasaros metu, sausio ir vasario mėnesiais vyks jaunimui ir vaikams atostogų stovyklos.

• **Onutei Petraitytei,** š. m. spalio 14 d. Italų ligoninėje buvo padaryta apendicito operacija.

• **Herminija Burbaitė - Jakubauskienė,** su savo vaikučiais, š. m. lapkričio 2 d. 8 val. vakaro grįšta iš Šč Amerikos. Su ja kartu grįšta dar keletas lietuvių.

• **Lilė Švenčionytė ir Arturas Mičiudai,** džiaugiasi sulaukę antros dukrelės, kuri gimė š. m. spalio mėn. 8 d. Jai duotas **Kristinos ir Elzbietos** vardai. Jos sesutė Celija Beatriz eina penktus metelius.

• **Petras Kazlauskas,** š. m. rugsėjo 27 d. išvykęs į Š. Ameriką apsistojo pas savo dukterį Albiną ir aplankė kitas gimines. Išvykstant į Ezeizą palydėjo ponai Baidokai, inž. J. Aleškevičius, N. Leipus, Pov. Penikas, p. Julia Šeškauskienė, Aleksas Valius su

sūnum, Pijus Gudelevičius, Pr. Ožinskas ir kiti.

• **Muz. Alf. Petraitis,** didis Lietuvių Kolonijos veikėjas, "Rambyno" ansamblio įkurėjas, "Šv. Cecilijos" choro dirigento pavaduotojas, "Laiko" bendradarbis neseniai baigė chemijos fakultetą su akademiniu laipsniu. Jo mokslo užbaigimo pagerbtuvės įvyks su kunigo Juozo Margio sutiktuvėm (1963.X. 20). Linkime naujam akademikui daug sekmės gyvenime!

BRANGUS ARGENTINOS LIETUVI, atvyk į mūsų kolonijos didžios veikėjos LIDIJOS PETRAVIČIENĖS IŠLEISTUVES ir kartu į naujo Aušros Vartų parapijos klebono Kun. JUOZO MARGIO SUTIKTUVES, ir muz. Alf. PETRAIČIO mokslo baigimo pagerbtuves, kurios įvyks š. m. spalio mėn. 20 d. 17 val. Lietuvių Salione, c. Brasil 835, Avellaneda. Šioje triguboje šventėje, kuri vyks su LIETUVIŠKOMIS VAIŠĖMIS IR PROGRAMA visi lietuviai yra kviečiami dalyvauti. Bilietus prašome iš anksto įsigyti Parapijos raštinėje.

TĖVAI MARIJONAI SAVO VASARVIETĖJE

VILLA ELISA

ruošia visos dienos

PAVASARIO IŠKYLĄ,

kuri įvyks š. metų SPALIO mėn. 27 dieną (sekmadienį) Lygiai 12 val. bus laikomos giedotos Mišios, dalyvaujant „Šv. Cecilijos" chorui.

Tuojau po pamaldų įvyks gryname ore

ASADO PIETŪS

po kurių seks dainos, žaidimai ir kiti numeriai.

REGISTRUOTIS: Berisse pas p. Zenoną Jušką; Buenos Aires pas Tėvus Marijonus Avellanedoje, parapijos raštinėje.